

Hranice, kterou nikdy nepřekročím

Země nikoho. Jana Hunterová fotografuje život v Izraeli. V zemi, která je v neustálém napětí.

Putování Izraelem, průzkum industriální Ostravy nebo sonda do historie vlastního života. Taková témata představují **studenti Institutu tvůrčí fotografie** na výstavě v ostravské Galerii Opera.

JUDITA MATYÁŠOVÁ

Osm studentů, osm různých cest, kudy se vydat. Každý z nich si zvolil zcela odlišný styl vyprávění vlastního příběhu. Velmi zajímavý cyklus, nazvaný *Hranice*, vytvořila Jana Hunterová, která se dlouhodobě za-

jímá o dění v Izraeli. „Jezdím tam už sedm let. Mám přátele na obou stranách zdi a nikdy bych si nedovolila soudit, kdo je v právu. Snažím se pochopit, jak se žije v zemi, která je v neustálém napětí. A jaké jsou hranice mezi lidmi. Nejen ty fyzické, ale hlavně ty vnitřní, které brání dialogu,“ vysvětluje Hunterová. Fotografie z tohoto cyklu vypadají jako zdánlivě nahodilé záběry. Autobusová zastávka kdesi v pustině. Prádlo na šňůře. Ostatné dráty. Muž v zrcadle. Letmé okamžiky. Teď je v nich život, a za chvíli možná nebude. Jako klid před bouří, která nikdy nekončí. Hranice, které nelze překročit, v sobě nese i další příběh z aktuální výstavy. Cyklus *Nemluv o tom!* vytvořila Michaela Holly, která před lety prožila traumatizující zážitek. „Tenkrát jsem o tom

FOTO JANA HUNTEROVÁ

nemohla mluvit a pak mi trvalo spoustu let, než jsem o té události někomu řekla,“ vzpomíná Holly. Její barevné fotografie fungují samostatně i bez konkrétního příběhu. Ukazují svět jakékoliv dospívající dívky. Cítí bolest, kterou nelze nikomu sdělit. Bolest, kterou je lepší držet v sobě a nepřekračovat hranici mlčení. Jakýkoliv pokus by totiž byl marný. A tak zůstává sama, ve svém mlčení. „Až díky focení se mi podařilo nějak se s tím vyrovnat. Chtěla jsem vyjádřit pocity žen, které žijí s podobným traumatem,“ vysvětluje Michaela Holly.

Industriál i život na venkově

Na výstavě klauzurních a diplomových prací 2014 jsou k vidění snímky také dalších autorů z Institutu tvůrčí fotografie.

Bud' zticha! Michaela Holly vypráví o ženě, která řadu let nemohla mluvit o svém traumatu.

FOTO MICHAELA HOLLY

Například Petr Drábek uzavřel své studium diplomovým souborem barevných dokumentárních fotografií ze zákulisí soutěže Miss Roma, pořádané v Hodoníně. Fotografie Ondřeje Durczaka ukazuje mizející slávu industriální Ostravy. Daniel Laurinc ve svém klauzurním souboru *Kořeny* prezentuje příběhy mladých lidí, kteří se stěhují z měst na venkov a snaží se žít jako statkáři. Vladimír Meletzký uzavřel bakalářské studium souborem, ve kterém zpracovává téma vlastní rodiny. Tři roky sledoval a dokumentoval podoby života vlastní matky, která zůstává v nemoci odkázána na péči svých blízkých. Na Institutu tvůrčí fotografie studuje také řada polských studentů. Jedním z nich je Jerzy Piatek, který má na aktuál-

ní výstavě v Galerii Opera soubor, nazvaný *New York*. Autor neukazuje newyorskou zmrzlinu v ulicích ani líbívé pohledy na běžce či zamílované dvojice v Central Parku. Jeho New York je místem osamění, kde každý funguje sám za sebe a nemá šanci se k nikomu přiblížit. Soubor *House of Abyss* Karla Poneše je záznamem symbolických momentů přelomového období jeho vlastního života, ve kterém by dle astrologického výkladu mělo docházet k přechodu od sil, které určovaly okolnosti v jeho první půli, ke zcela novému uspořádání.

Klauzurní a diplomové práce 2014, do 25. února, Galerie Opera, Divadlo Jiřího Myrona v Ostravě

Fík v Olomouci

Olomouc se má. Olomouc je poctěna přítomností maxipsa Fíka, hobitů, členů klubu Pickwickovců, blahodárného pana Tristrama Shandyho a jistě i dalších stvoření a dotvoření pana Šalamouna. Nikoli toho, jenž to zkoušel na královnu ze Sáby, nýbrž toho našeho, českého Šalamouna Jiřího z Prahy, který letos oslaví slušné kulaté narozeniny. Nejen ale proto mu v Olomouci otevřeli výstavu, kterou autor této glosy neviděl, ale rád se na ni pojede podívat, k čemuž vyzývá i zbytek republiky. Jisté je, že Jiří Šalamoun za to stojí. Za sebe bych řekl, že Šalamoun by s klidem mohl strčit do kapsy jiná esa, která své expresivní „mazanice“ vystavují po světových galeriích, třeba slavného představitele „New Image Painting“ Philipa Gustona (zemřel 1980), jenž měl loni velkou retrospektivu ve frankfurtském Schirmu. Šalamoun je lepší, protože je v něm na rozdíl od těchto vážně se tvářících zuřivců humor, nadsázka a vtip – a bez něj se myslím moderní umění dělat nedá, a pokud se dělá, pak je tak nesnesitelné, jak často je. To Šalamoun je jiný. Inu, moudrý král...

Jiří Peňás

Jiří Šalamoun: No tohle?! Muzeum umění Olomouc, 29. 1. – 17. 5.

Stejná a jiná Vladimíra

Tahle dívka byla stále stejná, ale přitom stále jiná. Pro někoho, kdo ji viděl v 60. letech v pražské Viole, byla jako zjevení. Výjimečná básnička Vladimíra Čerepková dávala jasně najevo, že žije a píše podle vlastních pravidel. Pro toho, kdo ji znal z dětského domova, byla stále stejná. Problematická dívka, která nikdy neuznávala autority. V roce 2012 natočila novinářka Alice Horáčková s Čerepkovou celonoční rozhovor. Několik hodin si povídaly o všech životních kapitolách této beatnické básničky. Novinářka pak zaznamenala vzpomínky na Vladimíru: ptala se jejích kamarádů, obdivovatelů i kritiků. Horáčková představí 5. února svoji knihu Vladimíra Čerepková – Beatnická femme fatale, (nakl. Argo, 2014) a zároveň přivze do diskuse několik básniřčiných přátel. Součástí večera bude projekce „ztraceného“ půlhodinového filmu o Vladimíře, který natočil Juraj Jakubisko v roce 1965. Hosté: dokumentarista Tomáš Škrdlant, režisér Juraj Jakubisko, spisovatel a novinář Ondřej Suchý, básniřčina velká láska Pierre Helzel.

Judita Matyášová

Alice Horáčková: Vladimíra Čerepková. Beatnická femme fatale, Knihovna Václava Havla, 5. února, 19.00–21.00

Experiment v Aeru

Cesta maďarského filmu Bílý bůh českými biografi započne v pražském kině Aero speciální akcí. „Na veřejně přístupné projekci jsou vítáni i čtyřnozí diváci, na které budou čekat speciální dárky,“ oznamuje distribuční společnost Artcam. Vzhledem k tomu, že film má psiho hrdinu, jsou čtyřnohými diváky nepochybně míněni právě psi, jiné miláčky, například kočky nebo králíky, se do sálu vodit nedoporučuje. I tak bude mezidruhové napětí v kině značné, neboť snímek vrcholí působivou masovou scénou, v níž dvě stovky zneužívaných a týraných psů odhazují své okovy, rdousí své utlačovatele a ovládnou město. Dost možná tato projekce jednou provždy vyřeší spor mediálních odborníků, zda násilí ve filmech u diváků vyvolává sklon k nápodobě. Každopádně leccos stihnou návštěvníci ještě před filmem: pořadatelé slibují soutěže o hodnotné ceny, prezentaci psích lázní a porcování psiho dortu. Lidské návštěvníky by mohla nalákat také informace, že snímek režiséra Kornéla Mundruczóa získal v Cannes hlavní cenu v soutěži Un certain regard.

Marcel Kabát

Bílý bůh, projekce pro psy a jejich doprovod, kino Aero, 4. února od 19.00

S Tučkovou do fabriky

Výstava Brno – moravský Manchester zavede návštěvníka do světa osmdesáti textilních továren, které zásadně ovlivnily život v Brně. Průmyslová výroba přilákala v průběhu 18. a 19. století nejen movité investory, ale také tisíce dělníků. Jak se změnil charakter města a co vše zůstalo z původní slávy, se dozvíte nejen na výstavě v Moravské galerii v Brně, ale také z rozhovoru s kurátory této výstavy Andreou Březinovou a Tomášem Zapletalem, který dnes odvysílá Český rozhlas Brno. Po rozhovoru bude následovat čtení z knihy Fabrika, kterou napsala Kateřina Tučková. Autorka líčí příběh pěti generací německého rodu Johanna Heinricha Offermanna, který do Brna přišel v roce 1776 a stal se jedním z nejvýznamnějších textilních baronů. Český rozhlas Brno dnes odvysílá první díl rozhlasové adaptace této knihy. Tučková líčí nejen životní osudy Offermannů, ale také každodenní život v Brně v průběhu 250 let, kdy se město měnilo právě kvůli továrnám. Režisér Zdeněk Kozák obsadil do hlavních rolí desetidílného seriálu Janu Štvrtickou a Michala Bumbálka.

Judita Matyášová

Čtení z knihy Kateřiny Tučkové Fabrika, 31. ledna, 18.00, Český rozhlas Brno

Reálný Černický u Sudka

Kdo zaslechne výraz „reálný minimalismus“ a je mu přes čtyřicet, okamžitě si vzpomene na „reálný socialismus“. Že se právě takto jmenuje výstava fotografií Jiřího Černického, není náhoda, ale jasný úmysl. Ukazuje snímky různých objektů, které autor nafotil za sedm let při svých cestách po světě. A z nich je jasné, že není určena jen pro lidi nad čtyřicet. Reálný socialismus zanechal svůj odkaz, na který narážejí i nejmladší ročníky (každý, kdo zná pražské Kongresové centrum, kdysi Palác kultury, ví, o čem jde). A sám Černický to vysvětlil pro Český rozhlas: „Stejně jako reálný socialismus měl svůj vlastní život, který jsme nepředpokládali, chci i u reálného minimalismu ukázat toto zvláštní tajemství.“ Na výstavě v Sudkově ateliéru neuvídíte „reálný Pakul“, ale minimalistické objekty ve tvaru kvádrů či krychlí vyskytující se různě po světě. Černický, jak sám říká, chtěl v jejich snímcích zachytit stav, v jakém se nachází současné neomodernistické myšlení: „Stav bez velkých idejí, kde možná existuje jakási vnitřní touha, ale ve skutečnosti převažuje pouze latentní strach z nich.“

Zbyněk Petrářek

Jiří Černický: Reálný minimalismus. Ateliér Josefa Sudka, Újezd 30, Praha 1, do 27. února.